

การบริหารการเงินของมูลนิธิเพื่อการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี

นายมนตรี ศรีรักษา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974 - 578 - 675 - 6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017472 117840913

FINANCIAL ADMINISTRATION OF THE FOUNDATIONS FOR EDUCATION
IN PRIMARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF
NONTHABURI PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION

Mr. Montri Sriraksa

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration
Graduate School

Chulalongkorn University

1991

ISBN 974 - 578 - 675 - 6

มนตรี ศรีรักษา : การบริหารการเงินของมูลนิธิเพื่อการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา
 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี (FINANCIAL ADMINISTRATION OF THE
 FOUNDATIONS FOR EDUCATION IN PRIMARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION
 OF THE OFFICE OF NONTHABURI PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION) อ.ทีปรักษา
 รศ.ดร.อุทัย บุญประเสริฐ, 131 หน้า. ISBN 974-578-675-6

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการบริหารการเงินของมูลนิธิเพื่อการศึกษา ในโรงเรียน
 ประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี และเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการบริหาร
 การเงินของมูลนิธิเพื่อการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี

ผลการวิจัยพบว่า

1. วัตถุประสงค์ของมูลนิธิเพื่อการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษา
 จังหวัดนนทบุรี มุ่งตอบสนองการช่วยเหลือสนับสนุนการศึกษาของโรงเรียนเป็นหลัก
2. การจัดระบบบริหารงานการเงินของมูลนิธิเพื่อการศึกษาทุกแห่ง มีการบริหารงานในรูป
 คณะกรรมการ
3. การวางแผน (3.1) มูลนิธิเพื่อศึกษามีการวางแผนควบคุมและประเมินผลการใช้
 เงินโดยคณะกรรมการมูลนิธิ ประธานกรรมการมูลนิธิและผู้สอบบัญชี (3.2) มูลนิธิเพื่อศึกษามีการ
 วางแผนการใช้จ่ายเงินในระยะสั้นเฉพาะปีเท่านั้น (3.3) มูลนิธิเพื่อการศึกษาได้วางแผนจัดหาเงินมาเข้า
 มูลนิธิมีหลายด้าน เพื่อจะได้มีเงินสำหรับช่วยเหลือโรงเรียนและกิจกรรมสาธารณกุศล
4. การอำนวยการ มูลนิธิเพื่อการศึกษาปฏิบัติงานด้านการเงินโดยอาศัยตราสารของมูลนิธิ
 แต่ละแห่งและระเบียบที่เกี่ยวข้องเป็นหลักในการดำเนินงาน
5. การควบคุมและการประเมินผล (5.1) มูลนิธิเพื่อศึกษามีคณะกรรมการมูลนิธิ
 ประธานกรรมการมูลนิธิเป็นผู้ควบคุมดูแล การปฏิบัติงานของเหรัญญิก และมีผู้สอบบัญชี เป็นผู้ตรวจ
 สอบด้วย (5.2) การประเมินผลการใช้จ่ายเงินของมูลนิธิเพื่อการศึกษา ประธานกรรมการมูลนิธิจะ
 ขอนำเสนอในที่ประชุมสามัญประจำปีของมูลนิธิ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บริหารการศึกษา
 สาขาวิชา บริหารการศึกษา
 ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

MONTRI SRIRAKSA: FINANCIAL ADMINISTRATION OF THE FOUNDATIONS FOR EDUCATION IN PRIMARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF NONTHABURI PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION. THESIS ADVISOR: PROF. UTHAI BOONPRASERT, Ph.D. 131 pp. ISBN 974-578-675-6.

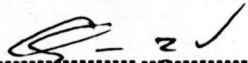
This study was to investigate the financial administration system of the foundation for education in primary schools under the jurisdiction of the Office of Nonthaburi Provincial Primary Education.

Research results:

1. The objectives of foundations for education in primary schools under the Jurisdiction of the Office of Nonthaburi Provincial Primary Education was to support the school's education activities.
2. All foundations were managed by the committee system.
3. Planning (3.1) The foundations planning, control and evaluations of spending money were conducted by the foundation board, the president and the internal auditor. (3.2) The foundations plans were short time plan type. (a yearly plan). (3.3) The foundations for education planed various activities to obtain resources for supporting the schools and the publics.
4. Directing: The foundations for education run the financial work strickly to the rules of each foundation.
5. Controlling and evaluation (5.1) The foundations the board, the president and the internal auditor played essential roles in controlling the treasurer. (5.2) The president is responsible to present an evaluation of the foundation activities and money spendings at each annual conference.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีด้วยความกรุณาช่วยเหลืออย่าง
ดียิ่งของ รองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของการวิจัยมาตลอด และเนื่องจากทุน
การวิจัยครั้งนี้บางส่วนได้รับมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย มา ณ ที่นี้ด้วย

ท้ายนี้ ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เฉยออก ผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ เอกชัย กิสุขพันธ์ อาจารย์สิทธิ์ จัยสิทธิ์ อาจารย์วิระ มาลัยวงศ์
อาจารย์บรรจง มีธยางกูล อาจารย์เทพมนตรี อินเี่ยม อาจารย์สุวรรณ เรืองนุช
อาจารย์ศิริวิไล ศรีรักษา คุณระเบียบ ศรีรักษา และ คุณทองกมล รักษาสิทธิ์ ที่
ช่วยสนับสนุนและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

นายมนตรี ศรีรักษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญตาราง	ณ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
ค่าจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	5
ประโยชน์ของการวิจัย	7
วิธีดำเนินการวิจัย	7
ลำดับขั้นและรายละเอียดในการ เสนอรายงานการวิจัย	8
2 วรรณกรรมปริทัศน์	9
นโยบายการระดมทรัพยากร เพื่อสนับสนุนการประถมศึกษา ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น	9
ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับมูลนิธิ	12
ความหมายของมูลนิธิ	13
วิธีการจัดตั้งมูลนิธิ	14
สิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายของมูลนิธิ	16
การดำเนินงานของมูลนิธิ	16

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การดูแลควบคุมมูลนิธิ	17
การสิ้นสุดของมูลนิธิ	18
สันนิบาตมูลนิธิแห่งประเทศไทยและความสัมพันธ์ของ มูลนิธิต่าง ๆ	19
การบริหารการเงินของมูลนิธิเพื่อการศึกษา	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
กรอบของแนวความคิดในการวิจัย	21
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	23
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	23
วิธีการดำเนินการวิจัย	23
แหล่งข้อมูลสำหรับการวิจัย	24
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	24
การเก็บรวบรวมข้อมูล	25
การวิเคราะห์ข้อมูล	26
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	28
วัตถุประสงค์ของมูลนิธิเพื่อการศึกษา	29
การจัดระบบบริหาร	33
แผนภูมิที่ 1 โครงสร้างและระบบบริหารมูลนิธิเพื่อการศึกษา...	33
แผนภูมิที่ 2 โครงสร้างการบริหารการเงินของมูลนิธิเพื่อ การศึกษา	36

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

การวางแผนเกี่ยวกับการจัดหา การใช้เงินของมูลนิธิ เพื่อการศึกษา	36
การอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับเงินของมูลนิธิเพื่อการศึกษา	46
การควบคุมและประเมินผลการเงินของมูลนิธิเพื่อการศึกษา..	51
ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารการเงินของมูลนิธิเพื่อ การศึกษา	55
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	60
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	60
สรุปผลการวิจัย	60
วัตถุประสงค์ของมูลนิธิ	60
การจัดระบบบริหารทั่วไปของมูลนิธิ	61
การวางแผนเกี่ยวกับการจัดหา การใช้เงินของมูลนิธิ เพื่อการศึกษา	62
การอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับเงินมูลนิธิเพื่อการศึกษา ...	63
การควบคุมและประเมินผลการใช้เงินของมูลนิธิ เพื่อการศึกษา	64
ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารการเงินของมูลนิธิ เพื่อการศึกษา	65
อภิปรายผลการวิจัย	66
วัตถุประสงค์ของมูลนิธิเพื่อการศึกษา	66
การจัดระบบบริหารงานของมูลนิธิ	66

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

การวางแผนเกี่ยวกับการจัดหา การใช้จ่ายเงินของมูลนิธิเพื่อ การศึกษา	67
การอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับเงินของมูลนิธิเพื่อการศึกษา	68
การควบคุมและประเมินผลการใช้จ่ายเงินของมูลนิธิเพื่อการ ศึกษา	69
ข้อเสนอแนะ	69
ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาค้นคว้าวิจัย	71
บรรณานุกรม	72
ภาคผนวก	75
ประวัติผู้วิจัย	121

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงวิธีการจัดหาเงินของมูลนิธิเพื่อการศึกษา	37
2	แสดงยอดเงินของมูลนิธิเพื่อการศึกษาในวันสิ้นปี พ.ศ.2532 ..	38
3	แสดงความต้องการใช้เงินในระยะ 5 ปี (ตั้งแต่ปี พ.ศ.2530- 2534)	39
4	แสดงที่มาของเงินมูลนิธิเพื่อการศึกษาที่มูลนิธิคาดว่าจะได้รับ ในระยะ 5 ปี (พ.ศ.2530-2534)	40
5	แสดงเป้าหมายการใช้เงินของมูลนิธิเพื่อการศึกษาในระยะ 5 ปี (พ.ศ.2530-2534)	41
6	แสดงการจัดทำแผนการใช้เงินของมูลนิธิเพื่อการศึกษา	42
7	แสดงบุคลากรที่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการใช้เงิน	43
8	แสดงเงื่อนไขที่มีการจัดทำแผนการใช้เงินของมูลนิธิเพื่อการศึกษา	44
9	แสดงวิธีการวางแผนควบคุมและตรวจสอบการเงินของมูลนิธิ เพื่อการศึกษา	45
10	แสดงอำนาจในการสั่งจ่ายเงินของประธานกรรมการมูลนิธิใน แต่ละคราว	46
11	แสดงอำนาจในการเก็บรักษาเงินสดของเหรียญกษาปณ์ในแต่ละคราว	47
12	แสดงการปฏิบัติของมูลนิธิเพื่อการศึกษาเมื่อมีเงินอยู่เกินวงเงิน สตที่มีอำนาจเก็บรักษาไว้ในมูลนิธิ	48
13	แสดงเกณฑ์ในการพิจารณาอนุมัติใช้เงินมูลนิธิเพื่อการศึกษา ..	49

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
14	แสดง เรื่องที่ประธานกรรมการมูลนิธิเคยขออนุมัติคณะกรรมการ ในการสั่งจ่ายตั้งแต่ พ.ศ.2529-2532	50
15	แสดงวิธีการควบคุมเกี่ยวกับการเงินของมูลนิธิเพื่อการศึกษา ...	51
16	แสดงบุคลากรที่ทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจการเงินของมูลนิธิ	52
17	แสดงจุดมุ่งหมายในการประเมินผลการใช้เงินของมูลนิธิเพื่อ การศึกษา	53
18	แสดงวิธีการประเมินผลการใช้เงินของมูลนิธิเพื่อการศึกษา	54
19	แสดงปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขในเรื่องระบบงานของ มูลนิธิเพื่อการศึกษา	55
20	แสดงปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับการวางแผน การจัดหา การใช้เงินของมูลนิธิเพื่อการศึกษา	57
21	แสดงปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับเรื่องอำนาจ การเงินมูลนิธิเพื่อการศึกษา	58
22	แสดงปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับเรื่องการ ควบคุมและการประเมินผลการใช้เงินของมูลนิธิเพื่อการศึกษา..	59
23	แสดงผู้รับการสัมภาษณ์ จำแนกตามเพศ	78
24	แสดงผู้รับการสัมภาษณ์ จำแนกตามอายุ	79
25	แสดงผู้รับการสัมภาษณ์ จำแนกตามอาชีพ	79
26	แสดงผู้รับการสัมภาษณ์ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน..	80

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
27	แสดงผู้รับการสัมภาษณ์ จำแนกตามวุฒิการศึกษา	80
28	แสดงผู้รับการสัมภาษณ์ จำแนกตามการไต่อบรมสัมมนาหรือ ประชุมเกี่ยวกับมูลนิธิ	80

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย